

DE HAAGSE TIJDEN

Zoektocht naar een vergeten Haagse schilder

Pag. 5

Don Bosco Rijswijk 70 jaar

Pag. 6-7

STEUNZOLEN

met podoscan en gipsmodel

€ 135,00 All inclusive

Aangesloten bij stichting L.O.O.P.

JOHAN WASSENAAR

Prins Hendrikstraat 132-134

Den Haag

070 - 363 75 19

Johanwassenaar.nl

De Haagse krant van alle tijden

City of Roses

Den Haag afficheert zich graag als Stad van Vrede en Recht. In de vijftiger en zestiger jaren stond zij echter bekend als Stad van de Rozen, City of Roses. Overal stonden 's zomers rozen in bloei met ook nu nog als hoogtepunt het Internationaal Rozenconours in het Westbroekpark.

Na de Tweede Wereldoorlog stak de gemeente Den Haag veel energie in de wederopbouw van de vernielde wijken maar ook in de uitbreiding van de stad, met name in Zuidwest. De stad had het imago weinig groen op straat te hebben en stelde alles in het werk op bestaande pleinen en in de uitbreidingswijken voor wat kleur te zorgen. Zo verschenen zowel op pleinen in de oude buurten, zoals het Koningsplein en het Jongbloedplein, als in de nieuwe wijken perken met struikrozen. Mooie voorbeelden zijn de Melis Stokelaan met zogenaamd verkeersgroen en De Savornin

Lohmanplein, maar ook bij de vijver aan de Groot Hertoginne-laan. De perken werden vrijwel overal beschermd door heupho-ge hekjes met gaas en prikkeldraad. De rozen vroegen veel onderhoud: snoeien, bemesten en regelmatig schoffelen, maar ook spuiten tegen luizen. Daar tegenover stond dat in de zomer op windstille dagen een heerlijke zoete geur waarneembaar was. De schoonheid van de bloemen fleurde de straten en pleinen op en de vlinders die ze aantrokken waren een genot om te zien. Helaas werd in de jaren tachtig het onderhoud te duur en verdwenen successie-

Westbroekpark in de City of Roses, in de jaren zeventig. Op de achtergrond de Badkapel. Foto: Stokvis, collectie HGA

velijk de rozenperken uit het straatbeeld. Daarvoor in de plaats kwamen struiken, al dan niet bloeiende, maar allemaal vandaalbestendig en weinig onderhoud vragend. Ook de hekjes verdwenen, want de struiken

konden wel tegen een stootje. Dat de borders nesten voor zwerfpuil werden, leek niemand te deren. De mannen van de plantsoendienst voelden zich daarentegen vaker vuilnisman dan tuinman.

heerlijk toeven. Rozen hebben al duizenden jaren iets mythisch. Niet voor niets werden ze al door de Egyptenaren, de Grieken en Romeinen gekweekt vanwege hun schoonheid. De zoete geur zou een bedwelmende werking hebben, wat de aantrekkingskracht van de verliefde paartjes verklaart. In Nederland werd de roos in de zestiende eeuw

Clingendael

Niet alle rozen verdwenen uit de stad. Zij zijn gelukkig nog te zien

“De zoete geur zou een bedwelmende werking hebben, wat de aantrekkingskracht van de verliefde paartjes verklaart.”

en te ruiken in de grote parken Clingendael, Zuiderpark en natuurlijk het Westbroekpark. Daar trekken de rosaria nog steeds vele bezoekers en zijn zeker in de zomer het decor voor bruidsreportages en het domein van verliefde paartjes. In deze oases van rust is het dan ook

geïntroduceerd en waren het vooral edellieden die op hun landgoederen rozentuinen inrichtten. Het rosarium in Park Clingendael is daar nog een mooi voorbeeld van.

Vervolg op pagina 2

Melis Stokelaan, met verkeersgroen ter hoogte van de Anna Bijnslaan. Foto uit 1981, Dienst voor de Gemeenteplantsoenen, collectie HGA

van der VLUCHT GLASHANDEL v.o.f.

Loosduinsekade 175
2571 BW 's-Gravenhage
Tel: 070-3603927
info@vd-vlucht.nl
www.glashandel-vandervlucht.nl

Kom jij weleens in je wijkcentrum?

We doen meer dan je denkt!

wijkz voor elkaar

wijkz.nl

Samen aan alles gedacht!

UITVAARTVERZORGING

J. Henning

070 345 48 10

Dag en nacht bereikbaar
Bautersemstraat 1, Den Haag
www.henning-uitvaart.nl

De gratis rubriek 'Brievenbus' is een zeer populaire!
Hulp nodig of wilt u een reactie plaatsen?
Mail naar redactie@dehaagsetijden.nl

Opening Natuurzwembad De Put in jubileumjaar
Voor de 100ste keer opent de Rijswijkse zwemvereniging RZV haar Natuurzwembad de Put op zaterdag 3 juni. Voor jong en oud een unieke plek in het meer van Te Werve waar iedereen kan recreëren in die prachtige groene omgeving midden in de gemeente Rijswijk. In dit jubileumjaar hebben twee activiteiten al voor de opening plaatsgevonden. Op zaterdag 20 mei jl. vond er een waterpolotoernooi plaats en tijdens het Pinksterweekend een kampactiviteit voor de jeugd. Voor meer informatie: zwembaddeput.nl

Dagorkest Vlietstreek geeft uniek matineeconcert
In het Muziekcentrum Marcanto is er elke maand een matineeconcert dat door een van de acht verenigingsonderdelen van Muziekvereniging S. Caecilia Voorburg wordt verzorgd. Zondag 4 juni is het de beurt aan Dagorkest Vlietstreek dat dit keer uitpakt met een gevarieerd programma in combinatie met een muziekquiz waar gratis aan deelgenomen kan worden. Het aanwezige publiek zal strijden om speciaal hiervoor gemaakte trofeeën.

Het Dagorkest Vlietstreek bestaat inmiddels al 11 jaar en zal tijdens het concert het publiek duidelijk maken waarom het zo leuk is om samen muziek te maken. Als thema is daarom gekozen voor 'Van noten naar samen muziek maken'. Met swingende muziek en met zang van eigen zangeressen belooft het een heel gezellige middag te worden. Zoals bij alle matinee concerten van St. Caecilia is de toegang gratis en het deelnemen aan de quiz ook. Zondag 4 juni, 14.30u, Muziekgebouw Marcanto, Groene Zoom 11. Meer info via stcaecilia.nl

Victor R. Meijer • vr.meijer@hotmail.com

Een Hagenees is niemands knecht!

lindes en karper hopjes maar ook rijst vonken van een tram en iemand die 'het knijst'	miljoenen spreuwen niemand die ze wil een beetje Indisch overal en hier en daar een duiventil
Malieveld als zwembad paling in de gracht eeuwige verkeerstragiek en een skyline die niet wacht	patatje oorlog op de hoek een kapsalon zonder schaar laden en lossen is parkeren schelden met een vingergebaar
buitenwijken van 'het zand' binnendoor via 'het veen' vinex tot in den treure en een glimlach die verdween	slagerijen die verdwijnen ook de groenteboer is weg zee is overal te ruiken ei met ui als broodbeleg
asfalt en klinkers 's lands mooiste woordenschat iemand schreeuwt; "ja, en jéh dan? HAD JE WAT!?"	het Réswékseplén een miljard keer al uitgelegd één ding nooit vergeten een Hagenees is niemands knecht!

Vervolg voorpagina

City of Roses

Zuiderpark
Het Zuiderpark kent ook een rosarium met een rijke collectie bijzondere rozen. Bij de keuze is speciaal aandacht besteed aan de bloeitijd en de geur. Zo staat de tuin het hele seizoen in bloei en zijn de sterkst geurende bloe-

men zo geplaatst dat de bezoekers ze ook van dichtbij kunnen ruiken. Interessant is dat de beeldenroute langs het rosarium voert. De combinatie beeld en roos is natuurlijk klassiek, maar naast bekende uitingen blijken ook moderne non-figuratieve beelden hier uitstekend bij te passen. Het combineren van een bezoek aan het rosarium met het volgen van de beeldenroute is dan ook zeer aan te bevelen.

Westbroekpark
De rozentuin van het Westbroekpark is van een andere orde, het is een rosarium op zich. Een grote verscheidenheid van ruim 350 soorten, keurig gerangschikt in evenzovele bedden is een lust voor het oog. Bezoekers kijken hun ogen uit

Rozenbedden in het Westbroekpark. Foto: P.L. van Till, Wikimedia

en genieten van de schoonheid. Voor de kenners is het park een paradijs van herkenning en een bron van nieuwe kennis. De soortenrijkdom neemt ieder jaar toe en maakt een concours voor rozenkwekers wereldwijd interessant om aan deel te nemen. Zij tonen daar hun nieuwste creaties en sommigen laten ze dopen door belangrijke perso-

nen. Het Internationaal Rozenconours heeft inmiddels zo'n grote naam opgebouwd dat de Gouden Roos, uitgereikt op de Dag van de Roos, tot een prestigieuze prijs is uitgegroeid. Het Westbroekpark maakt zich deze zomer alweer op voor de 61e editie die plaatsvindt op 1 juli 2023; een evenement dat niet op de kalender mag ontbreken.

Tot slot
De rozenperken mogen uit het straatbeeld zijn verdwenen, de rozen zelf zijn gelukkig nog op diverse plaatsen te bewonderen, en hoe! Zo blijft Den Haag toch nog een beetje City of Roses.

Ton van der Pijl
tonvanderpijl212@gmail.com

Uitgeverij De Haagse Tijden
Laan van Meerdervoort 174
2517 BH Den Haag

Ook te volgen via Facebook, Instagram, Twitter en LinkedIn.

Uitgave:
Uw krant is elke twee weken in een oplage van tenminste 65.000 exemplaren gratis af te halen op circa 360 distributiepunten in Den Haag, Zoetermeer, Westland, Delft, Midden-Delfland, Leidschendam-Voorburg, Rijswijk, Pijnacker-Nootdorp en Wassenaar.

Redactie:
De artikelen, verhalen en foto's in onze krant worden aangeleverd door onze lezers. De ingezonden artikelen zullen ook gebruikt worden op de website en onze sociale media kanalen.

Hergebruik van de artikelen en foto's is aan de uitgever. Voor de vaste columnisten geldt een andere regeling. U kunt uw verhaal insturen naar: redactie@dehaagsetijden.nl

Abonnementen
Voor € 75,00 per jaar kunt u de krant in Nederland thuis ontvangen per post. Buiten Nederland ontvangt u de krant voor € 95,00 per jaar. Een abonnement vraagt u aan via www.dehaagsetijden.nl/ abonnement of via de klantenservice. Alle uitgaves van De Haagse Tijden kunt u terug vinden op de website www.dehaagsetijden.nl/archief

Adverteren
Wilt u ook adverteren in De Haagse Tijden? Vraag naar de mogelijkheden bij Daphne Brückel en bel 070-3607676 of mail naar info@dehaagsetijden.nl

Hoofdredacteur
Sanne Groeneboer
redactie@dehaagsetijden.nl

Vaste auteurs
John Vroom
Marcello & Els
Milja de Zwart
Robert Mindé

Fotografie
De Haagse Tijden heeft de moeite genomen om de rechtmatige eigenaar van de gepubliceerde foto's te vinden. Als u meent de publicatierechten te hebben, kunt u contact opnemen met de uitgever.

Vormgeving
Brückel Reclame BV

Lezersservice
De lezersservice is te bereiken van maandag t/m vrijdag van 10 - 12 uur op: 070 - 345 76 97

Herinneringen aan mijn vader

In De Haagse Tijden kranten van 7 september 2021 en 4 oktober 2022 schreef ik over mijn vader. Eerst over zijn Juliana kerk in de Kempstraat in Den Haag. En in de editie van 4 oktober 2022 over de kaaswinkel op de Willem de Zwijgerlaan. Ontzettend leuk om opnieuw zoveel leuke reacties te ontvangen. Mijn vader wordt in de winkel op een goede manier herinnerd door ex-buurtbewoners en klanten. Dat stimuleerde mij om over de periode tot ca. 1960 nog iets op papier te zetten.

Bijvoorbeeld dat wij zo nu en dan op zondagmiddag met lijn 11 naar mijn oma gingen. Daar gingen we 'zingen' met de familie Boers. Neef Bart was in die tijd organist van de Immanëlkerk in Den Haag. Bij mijn oma in de kamer stond een soort van harmonium (traporgeltje). Daar speelde neef Bart op en de familie zong dan mee bij het orgel. Mijn vader voorop! Vooral de liederen uit de bundel van Johan de Heer waren favoriet in huize (oma) Boers. Mijn broer en ik gingen wel mee, maar we zongen niet mee. Hoewel ik liever op de zondagmiddag naar het voetbal ging, denk ik nu toch met enige weemoed terug aan die zondagmiddagen.

Mijn vader was ook lid van het Koninklijk Mannenkoor Die Haghe Sanghers. Op maandagavond werd stevast een 'net pak' aangetrokken en dan ging hij op stap naar de repetitie. Uitvoeringen waren er ook en zelfs in het buitenland werd opgetreden. Er waren onder andere concertreizen naar Goslar, Wenen en Moskou. We hadden thuis ook één of twee lp's van het koor en die werden op zondagmiddag vóór 13.00 uur afgespeeld. Stipt om 13.00 uur richtte mr. G.B.J. Hiltermann het woord via de radio tot ons. De toestand in de wereld werd besproken. Uit de tijd van zijn koorlidmaatschap heb ik thuis nog steeds een souvenir in Delfts Blauw!

Op mijn twaalfde ben ik via mijn voetbalvriendje Wim van Dalen lid geworden van voetbalvereniging SV'35. Samen met mijn vader kocht ik voetbalschoenen in een sportwinkel in de Valeriusstraat. Verder

Oude foto uit 1930 van de mannenzangvereniging Die Haghe-Sanghers, waar mijn vader later zong. Foto: collectie HGA

kochten we daar een voetbal-koffertje om de 'spullen' in te doen. Ik speelde in het vierde jeugdelftal en er waren ook maar vier jeugdteams toen. De eerste wedstrijd was tegen Tonedido en we verloren met 9-1. De jeugdafdeling was toen nog maar net opgericht. De zaterdag was een spannende dag. Niet alleen vanwege de voetbalwedstrijd, maar ook door de afkeuringslijsten. Die hingen rond het middaguur bij de diverse sigarenwinkels. Hingen ze er niet dan gingen alle wedstrijden door. Maar hingen ze er wel dan werd aangegeven welke wedstrijd, als gevolg van slechte gesteldheid van het veld, niet doorging. En dat was dan echt balen!

Naar het sportveld en naar school ging ik op de fiets. Deze stond in de schuur achter het huis. Ongeveer zes weken voor kerst kreeg mijn vader een levend konijn cadeau van een Eierboer uit Putten. Het beest zat in een eierkist in de schuur, naast mijn fiets, op een beetje stro. Zodoende bouwde ik in de weken voor kerst een band op met het konijn. Vlak voor kerst zag ik hem niet meer. U begrijpt het al. Het konijn had geen leuke kerst en ik ook niet.

Ca. 1975 met de oude kantine en het bestuur van de voetbalvereniging SV'35 uit die tijd. Geheel rechts ben ik (handen in de zak)

Voetballen deden we ook, op de parkeerplaats naast de Houtrusthallen. Met de jongens van de Willem de Zwijgerlaan, maar ook met andere vrienden voetballen we hele wedstrijden tegen andere groepen, bijvoorbeeld jongens uit Duindorp of uit de buurt van de Westduinweg. Een stapeltje jassen fungeerde als doelpalen. Ook voetballen we op het schoolplein van de Oranjeschool in de Burgemeester van der Werffstraat. Naast Wim van Dalen herinner ik mij daar Kees en Joop van Zaanen. Joop is de vader van Martin van Zaanen die het leuke boekje schreef: *Haags Gras*, een boekje vol Haagse voetbalnostalgie, waaronder een hoofdstuk over SV'35.

Voor mijn vader deed ik soms 'bestellingen aan huis', altijd op de fiets. Zoals naar het feestartikelenwinkeltje in de Douzastraat. Daar werkte een aardige jonge mevrouw en ik vond het leuk om met haar een praatje te maken. Mijn vader kwam ook wel eens in dat winkeltje maar dan voor wat anders. Hij kocht er verkleedspullen! Mijn vader was zeker in de winkel een nette serieuze man, maar hij kon ook rare

streken uithalen. Van zijn familie woonden een paar oude tantes en ooms in Loosduinen. Zo nu en dan ging hij naar een verjaardag van een van de familieleden en soms gingen wij mee. Hij vond dat altijd een wat saaie boel. Om de sfeer wat op te leuken daar in Loosduinen had hij bij het feestartikelenwinkeltje een hoedje, wat snorren en bakkebaarden gekocht. Met hoed en snor ging hij op bezoek bij tante en oom. Meestal via de achterdeur naar binnen en dan ging hij vermomd als een zwerver tussen de tantes in de kamer zitten. Die keken vreemd op, zo'n vreemde snoeshaan in de kamer. Totdat een tante vroeg "Wie bent u eigenlijk?". Toen mijn vader het lachen niet meer kon inhouden, zeiden ze eindelijk "Ben jij het Dirk?". Toen was het de hele avond lachen geblazen.

Toen ik voetbalde in SV'35 speelden wij op het Oostersportpark aan de Van Brienenaan in Wassenaar, in een fraai bosgebied tegen de rand van het park Clingendael. Vanaf de Willem de Zwijgerlaan een eind fietsen met mijn koffertje achterop. Mijn broer voetbalde ook bij SV'35. Hij kon beter voetballen dan ik, dus moest een keuze gemaakt worden bij wie onze ouders gingen kijken en bij welke wedstrijden. Omdat ze op zaterdag werkten, waren dat er niet zo veel. Maar als ze konden, kwamen ze wel en verdeelden ze het eerlijk.

Ik had een fijne jeugd en ik heb leuke herinneringen. Maar vooral herinner ik mij dat mijn vader trouw bleef aan zijn principes, zijn gezin en aan zichzelf.

Martin Boers
mariskamartin@caiway.nl

Foto van een SV'35 voetbal elftal in de jaren '30. Bron: De Haagse voetbalhistorie

De Douzastraat waar het feestartikelenwinkeltje gevestigd was

AUTO HOUTWIJK

sterk in elk merk

45 KM

Crossover stapt wel héél gemakkelijk in en uit

Maak een proefrit:
070 - 329 70 51
Showroom & verkoop:
Zichtenburglaan 76-82

BOVAG www.autohoutwijk.nl **AUTO CREW**

AKTIE! Tijdelijk GRATIS gemonteerd bij je thuis...

De mooiste kasten op maat gemaakt

20 JAAR

Geniet van onze montage AKTIE!

- Een Droomkast zoals jij hem wilt hebben
- Perfect op maat, altijd passend
- Kies je eigen Style en Kleur
- Bij ons ben jij de Ontwerper
- Schuif of draaideur kasten

WWW.HOUTWINKELZAAG.NL | Laan van Meerdervoort 258 | 070-3452700

Meer dan alleen verhuizen...

Vrijblijvende offerte?
BEL: 070 - 306 16 96

de beste in
VERHUZEN EN ONTRUIMEN
Seniorenhelp Nederland

www.seniorenhelp.com

Behandeling aan huis

Een team van prothesespecialisten

Wij komen **gratis** bij u thuis voor het maken van nieuwe protheses of het corrigeren en repareren van uw huidige protheses. Met onze kennis en vaardigheden kunnen wij u perfect van dienst zijn!

- Voor het maken van nieuwe kunstgebitten
- Pasvormcorrecties en reparaties
- **Gratis** behandeling aan huis
- 75% vergoeding vanuit uw basisverzekering, 25% eigen bijdrage
- Rechtstreekse vergoeding door uw zorgverzekeraar

Enrico, Martijn, Jasper en John Jellema

Tel: 070-3555790
info@novodent.nl

Valkenboskade 466
2563 JK Den Haag
(Hoek Laan van Meerdervoort recht t.o. halte tram 3 en 12)

www.novodent.nl

KA-ME-TA TAPIJT

Leverancier van alle merken • Specialist Projectstoffering & Kunstgras • www.kameta.nl

KAMERBREED TAPIJT KA-ME-TA KAMERBREED VINYL KA-ME-TA TAPIJT

TRAP-BEKLEDING AANBIEDING
nu vanaf **€ 399,-**
Inclusief het tapijt

- > 900 m² grote tapijt/vinyl winkel
- > Op grote rollen te bewonderen
- > Direct uit voorraad leverbaar
- > Alle bekende merken en nieuwste designs
- > Super scherpe all-inclusief prijzen

TEAM KA-ME-TA **GRATIS PARKEREN!**

KA-ME-TA TAPIJT

600 rollen op voorraad!
Binnen 1 week stofferen mogelijk

AMSTERDAMSE VEERKADE 51A - DEN HAAG - 070-346 70 44
Specialist Trappen stofferen • 900 m² showroom. Open: di-vrij: 09.00 - 18.00, za.: 10.00 - 17.00 uur
KIJK VOOR MEER INFORMATIE EN MOGELIJKHEDEN OP WWW.KAMETA.NL

De mooiste busreizen

Gewoon perfect geregeld.

Boeiend Berlijn 5-daagse busreis	reiscode: efber01	vanaf p.p. € 399
Moezel en Rijn 6-daagse busreis	reiscode: eblof04	vanaf p.p. € 519
Vorstendom Andorra 10-daagse busreis	reiscode: ebsod03	vanaf p.p. € 769
Zwarte Woud en Frankrijk 10-daagse busreis	reiscode: ebend02	vanaf p.p. € 849
De Byzantijnse Balkanrondreis 15-daagse busrondreis	reiscode: eehr304	vanaf p.p. € 1259
Beleef Wales 10-daagse busrondreis	reiscode: eegb323	vanaf p.p. € 1299

www.dejongintra.nl/busreizen
Bel 0180 - 457 803
of ga naar uw ANVR-Reisbureau

Reissom o.b.v. 2 personen en excl. € 37,50 reserveringskosten, Calamiteitenfonds en SGR-bijdrage.

de Jong Intra vakanties

Zoektocht naar een vergeten Haagse schilder

An den heer A. F. Hartman, Curacaostraat 16 te 's Gravenhage. "Het bestuur van het schilderkundig genootschap Pulchri Studio te 's Gravenhage heeft de eer u bij deze kennis te geven dat u zijt opgenomen als werkend lid van genoemd genootschap". 's Gravenhage, den 7 december 1932. Anne Franciscus, Frans genoemd, Hartman werd op 28 augustus 1904 in Den Haag geboren. Eigenlijk had de achternaam Couwenberg moeten zijn, van de Delftse kunstschilder Abraham Johannes (1806-1844). Die had ooit iets met een juffrouw Hartman. Het kind dat uit die relatie werd geboren, kreeg de naam van haar. En zo ging een Couwenberg plots als Hartman door het leven. Net als diens nakomelingen, waaronder Frans.

Deel paneel Gemeentelijk ziekenhuis

Frans' vader had een kleermaakerij aan het Noordeinde 36, The London Company genaamd, waar de Haagse adel, inclusief prins Hendrik, in en uit liep. Het gezin woonde boven de zaak, die getooid was met de eerste gebogen winkelruit van Nederland en waar de kleermakers in kleermakerszit op de tafels zaten te naaien. In 1920 ging de jonge Frans naar Apeldoorn waar hij als letterzetter en fijnschilder werkte. Hij bleek een natuurtalent, kennelijk de genen van Couwenberg. Na verblijven in Utrecht (hij bezocht de Nationale Schildersschool) en Brussel keerde hij naar Den Haag terug. In 1926 ging hij aan de Academie voor beeldende kunst in Den Haag studeren. In die tijd maakte hij ook een studiereis naar Zuid-Frankrijk.

De gemeente Den Haag kocht kunstwerken op om zo de lokale makers te ondersteunen. Zo ook werk van Frans Hartman. Thuis was het geen vetpot. Frans en zijn vrouw Emma (ze huwden op 8 juni 1932) kregen vier kinderen: twee jongens en twee meisjes. Emma bleek het talent te hebben om van niets iets te maken. Van schelpen die op het Scheveningse strand werden vergaard, maakte ze poppen in allerlei vormen en maten, van kleur voorzien door Frans. Die werden in een winkeltje in Scheveningen verkocht. Dat liep zo goed dat er zelfs een vestiging in Katwijk werd geopend. Hoe dan ook, de woning – veelal een zolderruimte – was tegelijk atelier. Desalniettemin onthaalden Frans en Emma eenieder gastvrij. Haagse kunstenaars liepen de deur plat en konden ook altijd mee eten.

In het atelier

"Hij siert de wanden van de wachtkamer in het Gemeentelijk ziekenhuis in Den Haag"

nog vijf koninklijke subsidiejaren gevolgd. Werk van Frans hangt in 1938 op de jubileumtentoonstelling *Vliegwereld op Schiphol*. En in het Nederlandse paviljoen op de Wereldtentoonstelling 1939 in New York. Hij siert de wanden van de wachtkamer in het Gemeentelijk ziekenhuis in Den Haag (het voormalige Zuidwal ziekenhuis). Nog voor de oorlog richt Frans zich op etsen. De etsplaten, van bakeliet, zal het gezin tijdens de hongerwinter opstoken om het toch nog een beetje warm te krijgen. In de oorlog zelf schakelt Frans over op aquarellen, want goedkoper en makkelijker te verkrijgen materiaal. Soms onder de naam O.A. Kouwenberg.

De draad wordt na de oorlogsjaren weer opgepakt. De inkomsten bleven echter achter. Frans profiteerde dan ook van de regeling Sociale Bijstand voor Beeldende Kunstenaars (SBBK), ook bekend als Contraprestatie, die in 1949 het leven zag. De voorloper van de latere Beeldende kunstenaarsregeling (BKR). Kunstenaars konden hun werken aan de rijksoverheid verkopen om zo een inkomen te verwerven. Een zoon van Frans herinnert zich dat zijn vader soms werken wegbracht waarvan de verf nog nat was. Zo hoog was de financiële nood. Voordeel: via de BKR kwam Frans' werk door heel het land te hangen. In musea, ministeries, bij overheidsinstellingen, Raad van State, op gemeentehuizen, in zorginstellingen en bij ziekenhuizen. In de zestiger jaren kreeg Frans last van een

Wie nu naar de schilder op zoek gaat, komt van een koude kermis thuis. Bij Pulchri Studio kan men zich niet meer aan hem herinneren. Lidmaatschap? Jacob Marisprijs? Onbekend, terwijl het destijds toch in de kranten stond. Op een lijst die het Kabinet der koning desgevraagd verstrekt over degenen die de koninklijke subsidie voor vrije schilderkunst ontvingen, ontbreekt F. Hartman. Ook deze toekenning werd in de media gemeld. Bij het Haags Gemeentemuseum claimt men eerst 23 werken van Frans te hebben. Maanden later blijken dat er nul te zijn. Waar de doeken zijn gebleven, zegt men niet te weten. Alleen dat ze via de BKR binnenkwamen. Overigens berichtte datzelfde museum in 1992 veertien werken van Frans Hartman te hebben.

Het is alleen de familie Hartman die de schilder nu nog in ere houdt. Familieleden hebben de nodige doeken van Frans in bezit. Men heeft een lijst met 56 van zijn werken die via de BKR verspreid werden. Daarvan zijn er achttien 'weggeschonken'. Aan wie is onbekend. Drie werken gingen naar Stichting kunstwegen die ze via kunstuitleen in omloop bracht. Waar ze eindigden, is een mysterie.

Carel Goseling
carelgoseling@hotmail.com

Frans Hartman vlak voor zijn overlijden

Terug in Den Haag ging Frans als zelfstandig schilder/restaurateur door het leven. Hij woonde en werkte achtereenvolgens op Amunitiehaven 1, Curacaostraat 16, Balistraat 59, Koninginnegracht (atelier) en Sumatrastraat (Sumatra- of Soerabajahofje). Tussendoor was hij onderweg in Nederland, België, Frankrijk, Spanje en Italië. Op zoek naar motieven voor zijn schilderijen. Landschappen, dorps- en stadsgezichten en stillevens waren zijn kracht. Hij werd geroemd om zijn talent, technische vakbekwaamheid, artistieke visie, de compositie van zijn werken, het gebruik van licht, de atmosfeer die zijn schilderijen oproepen, de kleurkeuze, de rust die zijn verbeeldingen uitstraalden.

Het waren zware tijden. Crisisjaren. Kunstenaars hadden het moeilijk. (Verkoop)tentoonstellingen vonden plaats onder het motto 'S.O.S. Kunst in Nood'.

Don Bosco Rijswijk 70 jaar

Op zesjarige leeftijd kwam ik in de Bergmannstraat in Spoorwijk wonen. Het was een katholieke arbeiderswijk met grote gezinnen. Aan het eind van de straat liep ik een bruggetje over en zo kwam ik aan in het Don Bosco jeugdcentrum. In het jeugdcentrum kon je deelnemen aan biljarten, tafeltennis, voetbal, judo, handwerken, knutselen, ballet en trommelen. Zelf zat ik op handenarbeid en trommelen. Ik was vooral een bekwaam figuurzager; allerlei dieren zaagde ik uit triplex. Veel meisjes zaten op ballet onder leiding van Loes van der Knaap. Een paar keer per jaar was er een optreden voor ouders in de grote zaal op het podium. Mevrouw Oostdam en mevrouw van Putten naaiden de tutu's.

Kamp Kootwijk. Ikzelf in het midden

De soos en sociale werkgroep
Naast deze clubs was er de soos op woensdagmiddag en in het weekend. Hiervoor kocht je voor enkele dubbeltjes een maandkaart. In de grote zaal stond een biljart, een poolbiljart en tafeltennistafels. Aan de bar kon je allerlei spellen ophalen. Elke zondag speelde ik er met vrienden Monopolie. We speelden net zolang tot er een winnaar was. Een groep kinderen was actief voor bejaarden uit Spoorwijk. In de grote zaal werden toneelstukjes opgevoerd, Pippi Langkous gezongen en balletvoorstellingen

opgevoerd. De werkgroep verzorgde een Sinterklaasfeest voor de kleintjes. Elk jaar was ik een week voor het Sinterklaasfeest al Zwarte Piet. We bezochten elke avond, een week lang, drie gezinnen. Op een avond reden we naar Bromsnor, de veldwachter van de televisieserie *Swiebertje*. Wat woonde die man eenvoudig. Toen verdiende je niet veel aan televisiewerk. We gingen bij hem langs omdat hij belangeloos optrad in zijn politie-uniform voor de bejaarden. In uniform zwaaiend met zijn knuppel rende hij door de zaal op zoek naar

Swiebertje. Ook organiseerde de werkgroep klaverjassen voor bejaarden. Na twee uur kaarten stond de zaal blauw van de zwarte shag. Mijn zusje stond achter de bar. Vele flesjes bier werden door haar geopend.

Filmmiddag en de Duinenmars
Eens per twee weken was er op zondag filmmiddag in de grote zaal. Elk jaar dezelfde films: Pater Don Bosco, Tarzan, Rin Tin Tin, cowboyfilms en vooraf Laurel en Hardy. De zaal zat vol, met wel honderd kinderen. In de pauze was het rennen naar de bar voor

lekkere ouderwetse spekkies en sleuteldrop.

Er werden groepjes van vijftien kinderen gevormd voor het lopen van 15 km Duinenmars. We trainden niet en je liep met je alledaagse schoenen. De tweede keer zei ik met veel bravoure: "Ik loop makkelijk de 40 km uit". Na tien kilometer liep de groep terug en moest ik door. Vlak voor sluitingstijd was ik, totaal kapot, terug aan het beginpunt. Alleen terug met de bus. Vol trots liet ik later wel mijn medaille voor 40 km zien.

Zomervakantie met kamp en vakantiebos

In de zomervakantie was de soos de hele week open met als hoogtepunt een week kamp en een week vakantiebos. Een uitkomst voor alle ouders! Ik ging op kamp naar Kootwijk, midden in de natuur van de Veluwe. Voor het eerst van mijn leven een week weg van huis. De meiden gingen naar Assel. De reis werd gemaakt met de bus van de BAB. Het vakantiebos was een week met allerlei activiteiten. Met de bus gingen we naar Duinrell of Drievliet. Hutten bouwen van sloophout in het Zuiderpark, waar je een nacht mocht blijven slapen. In het Don Bosco-bos werden speurtochten uitgezet en waren er viswedstrijden in de vijver.

We gingen ook graag in de grote holle boom aan de zijkant van het jeugdcentrum klimmen. De top was 25 meter hoog en je keek uit over heel Rijswijk. Ook stond het water rond het eiland in de zomer laag. We maakten van stenen en hout een brug naar het eiland en speelden Ro-

Balletles o.l.v. Loes van der Knaap

Els van Dijk helpt Pippi Langkous voor optreden Grote

binson Crusoe. Op een gegeven moment kwamen er ratten uit hollen. In twee tellen waren we van het eiland af.

Kamp Joure van het Koor

Don Bosco koor
Rond 1965 begon Pater Sjoerd Minnema een koor en we zongen katholieke liederen tijdens de mis in de Jeroenkerk. We oefenden in Don Bosco en er zaten meer dan honderd kinderen op. Mevrouw Been naaide de jurkjes en pakjes. We zongen ook in Gereformeerde kerken, waar je normaal nooit kwam. Deze kerken waren sober en de dominee was getrouwd. Wat ik nooit zal vergeten, is het optreden met Kerst in de Scheveningse gevangenis. We stonden op het podium in de recreatiezaal te zingen voor criminelen. In de zomer van 1967 gingen we met het koor op kamp naar Joure. De meiden slapen in een ontruimde stal. De vier jongens slapen op de boot, waarmee we gingen varen. De eerste nacht ging ik naar de meisjesstal. Als straf moest ik de

Vakantiebos Don Bosco

Koor Jeroenkerk

Drumband in Dautzenbergstraat

Pater Sjoerd Minnema bij Familie Been

volgende dag de boot soppen. Op blote voeten stond ik het dak te schrobben, gleed uit en viel over de reling in de vaart. Een stuk vlees eruit, net onder mijn knie, dus ik moest naar de huisarts waar het zonder verdoving werd gehecht. De eerste paar dagen werd ik door leuke meiden van het koor rondgereden in een rolstoel. Het litteken onder mijn knie herinnert mij nog altijd aan die week. In het najaar van 1967 kon ik het niet nalaten de grapjas uit te hangen tijdens een repetitie. Hoe meer de meisjes lachten, hoe leuker ik het vond. Bij Pater Sjoerd Minnema was de maat vol en ik werd weggestuurd. Als ik mijn excuus aanbood mocht ik terugkomen, maar dat weigerde ik, dus dat was het einde van het koor.

Don Bosco Drumband
In 1967 werd de drumband opgericht. Joke Janssen liep vooraan, als leider van de Majorettes. Daarachter de trommels met als leider Nico Rexwinkel en dan meiden met timbales. Ze zochten nog vier hoornblazers voor de achterste rij. Dat leek me wel wat! Soms moesten we in de winter op straat spelen. Hoorn blazen is dan zeer lastig, doordat het koper ijskoud is. Nico Rexwinkel gaf dan met zijn vingers aan dat wij het volgende nummer moesten blazen. Tegen de anderen zei ik: "Net doen of we het niet zien". Na verschillende pogingen gaf Nico het op. Vaak liepen we via de Bergmannstraat terug naar Don Bosco. Ik had het door de kou wel gehad en liep meteen mijn ouderlijk huis in.

Ook had ik geen zin mijn groen uitgeslagen hoorn te poetsen en liet mijn jongere zus, tegen betaling, mijn trompet poetsen.

Paters treden uit
In de zomer van 1968 was het uittreden van de Paters in Don Bosco. Na de zomer droegen de Paters een spijkerbroek en trui. Zuster Juliana werd Gini en Pater Berghout werd Wim. Gini werd niet veel later Gini Berghout.

Vrijwilliger bij het vakantiebos
Op mijn achttiende werd ik een week vrijwilliger bij het vakantiebos. Ik kreeg er 250 gulden voor. Bij de briefing kreeg ik tien jongens van acht tot twaalf jaar onder mijn hoede. We gingen naar het buitenbad in Rijswijk. In het water gingen alle jongens aan mij hangen en stoeien. Verzopen kwam ik thuis. Toen we naar Drievliet gingen, waren na vijf minuten alle jongens verdwenen. Gelukkig had ik gezegd dat er om 12.30 uur broodjes klaar stonden. Keurig kwamen ze aanlopen, maar na de lunch wilde ik dat ze bij mij bleven. Ik moest met hen in een boot die heen en weer schommelde en steeds hoger ging. Na twee minuten was ik misselijk maar ik kon er pas na tien minuten uit!

Het waren mooie jaren van 1961 tot 1973, de cirkel was rond. Ik kijk uit naar de reünie op 16 augustus 2023 van 13.30 uur tot 15.30 uur, Juliaantje 26 te Rijswijk!

Ben Vos
Eiklaan@icloud.com

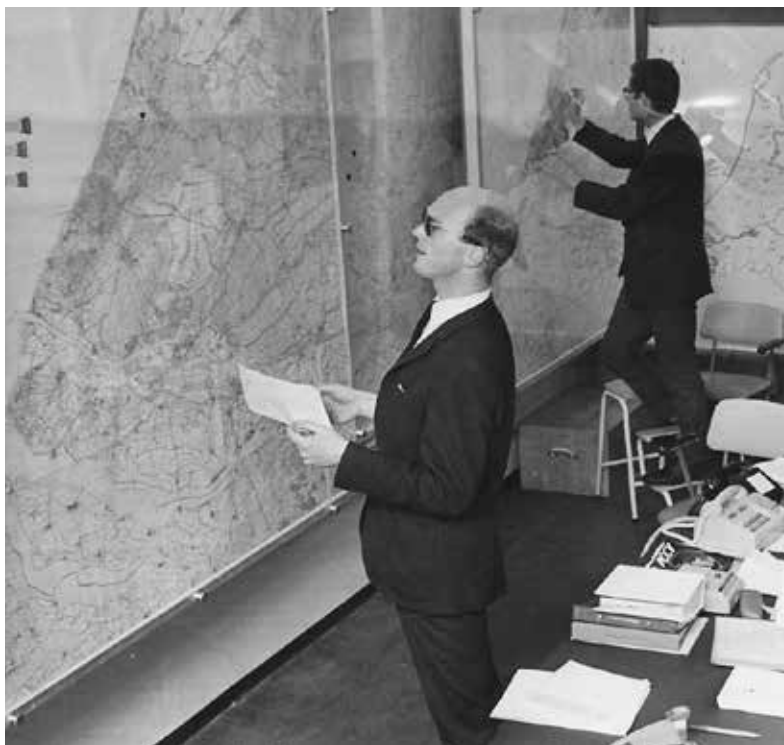
Mijn werk in Den Haag bij de provincie Zuid-Holland

Kabinet van de commissaris der koningin

Op 23-jarige leeftijd ben ik mijn ambtelijke loopbaan in 1966 begonnen bij de provincie Zuid-Holland, waar ik tot 1976 heb gewerkt bij het kabinet van de Commissaris van de Koningin (afgekort CdK). Ik werkte in de inmiddels afgebroken bestuursvleugel van het oude provinciehuis en was belast met taken op het gebied van openbare orde en veiligheid, na een reorganisatie in het bijzonder met civiele verdediging (onderdeel daarvan was Bescherming Bevolking) en rampenbestrijding. Bij kabinet (onderdeel van de griffie) werkten circa twintig mensen. Vanwege de vertrouwelijkheid had de afdeling een eigen archief, een kamergrote kluis etc. De CdK en de gedeputeerden hadden hun kamers op de eerste etage van de bestuursvleugel en kabinet zat op de tweede etage. Die twee verdiepingen waren door een speciale trap met elkaar verbonden. Het was buitenstaanders streng verboden van die trap gebruik te maken.

De werksfeer

Ik heb twee CdK's meegemaakt: Jan Klaasesz en Maarten Vrolijk. Ik zeg populair Jan en Maarten, maar zulke functionarissen hadden vijftig jaar geleden natuurlijk geen voornamen. Dus het was gewoon 'mijnheer' of 'mijnheer de commissaris'. Kabinet bestond uit drie bureaus: A. Protocollaire zaken, benoemingen burgemeesters en koninklijke onderscheidingen. B. Openbare orde en veiligheid. C. Rampen-bestrijding, civiele verdediging en B.B. Op de afdeling heerste een traditionele - ik zou bijna zeggen feodale - sfeer. De onderlinge omgang was in veel opzichten formeel. Veel

Bunker Noordwijk Oefening West 1968

collega's spraken elkaar aan met u en mijnheer. Er werd van je verwacht dat je er representatief en onberispelijk uitzag, dus met colbert en stropdas, ook al was het buiten dertig graden.

De kamerbewaarder in jacquet

Destijds had de CdK nog een ambtswoning in (hoe kan het ook anders) Wassenaar. 's Morgens werd de CdK met de dienstauto naar het provinciehuis gereden, let wel met de provinciale vlag voluit wapperend op de standaard van de auto. Dat zal nu niet meer gebeuren! Aangekomen bij het provinciehuis stond de kamerbewaarder van de CdK in jacquet bij de deur klaar en nam de tas van de CdK met gepaste eerbied over van de chauffeur. De CdK liep niet, hij schreed door de gangen naar zijn werk-kamer, met in zijn schaduw dus de kamerbewaarder plus de tas.

De kabinetstafel in de kantine

Tussen de middag was in de kantine een speciale 'kabinetstafel', waar een aantal leden van de afdeling lunchten. Mensen

van buiten de afdeling waagden het niet zich daarbij aan te sluiten. Ik kon het mij financieel niet permitteren daar te lunchen en at mijn van huis meegebrachte boterhammen aan mijn bureau op. En dan dacht ik wel eens; als ik mij dat toch ooit kan permitteren... En toen ik later meer ging verdienen had ik er geen behoefte meer aan en ben ik mijn eigen brood blijven eten.

De watersnoodramp

De watersnoodramp van 1953 wordt altijd in direct verband gebracht met de provincie Zeeland. Maar ook de Zuid-Hollandse eilanden hoorden tot het rampgebied. Dus nadien is de provincie zich nadrukkelijk gaan voorbereiden op een eventuele herhaling. Toen ik bij het kabinet kwam werken, was de watersnood-rampenorganisatie een vast gegeven (en werd het een deel van mijn werk). Jaarlijks werden alle regelingen en afspraken geüpdatet. Ook maandelijkse verbindings-oefeningen hoorden tot het vaste ritueel.

De Koude Oorlog

De Koude Oorlog was in de jaren zestig en zeventig op een hoogtepunt en het ijzeren gordijn was nog potdicht. Dus de organisatie Bescherming Bevolking (formeel pas opgeheven in 1986) floreerde. De provincie was ingedeeld in (7) zogenaamde B.B.-kringen met per kring onder leiding van het Hoofd B.B. De provinciaal commandant B.B. en zijn staf, alsmede de evacuatiecommissa-

Provinciehuis, mijn werkkamer, 1976

geval van oorlog gebruikt kon worden. Die zetel was ondergebracht in een grote bunker in de duinen bij Noordwijk. Daar werden vele kleine of grote (soms meerdaagse) oefeningen gehouden, waarbij het allemaal ging om een mogelijke aanval van de Russen met kernwapens. Met tsaar Poetin aan de macht zijn wij nu helaas deels weer bij af! Denk ook aan de nu gevoerde cyberoorlog en aan de door de overheid aanbevolen noodpakketten (ook toen al geadviseerd).

Rampen in vreedstijd

In de jaren zeventig kreeg de kans op een ramp in vreedstijd ook steeds meer aandacht, in Zuid-Holland natuurlijk in het Botlek-gebied en het hele havencomplex van Rotterdam. Vanuit kabinet werden (met als geografische indeling de bestaande B.B.-kringen) gespreksgroepen ambtenaren rampenbestrijding in het leven geroepen en werden ook omvangrijke vredesoefeningen gehouden. In de laatste periode van mijn werkzame periode in Zuid-Holland heb ik een model-rampenplan voor alle Zuid-Hollandse gemeenten (destijds 153) gemaakt. Dat was toen een primeur en heeft destijds als voorbeeld gediend voor veel gemeenten elders in het land.

Een terugblik

In de beginperiode bij kabinet heb ik weleens vreemd tegen bepaalde tradities en gebruiken aangekeken. Maar in de loop der jaren heb ik veel waardering gekregen voor de vele positieve kanten van deze werkgemeenschap. Er heerste een uitstekende en collegiale sfeer en ik heb er veel geleerd waar ik in mijn verdere ambtelijke loopbaan veel profijt van heb gehad.

Guus Vinkesteyn
guusvinksteyn@planet.nl

Provinciehuis met bestuursvleugel, 1966

Vroem, Vroom...

In elke editie van De Haagse Tijden stapt autojournalist John Vroom weer even in een auto die vroeger door Den Haag reed.

Rover 2600S

Na de iconische Rover 3500V8 moest dit merk met een opvolger komen en dat werd de Rover 2600, in een tijd dat alles qua autodesign vierkant en hoekig was. We spreken over 1976. Het succes van Britse auto's was zo vlak na de Tweede Wereldoorlog in de jaren zeventig al drastisch afgenomen, voornamelijk veroorzaakt door de slechte kwaliteit als gevolg van de vele fabrieksstakingen in die tijd.

De vormgeving van het nieuwe model was lang en slank, met een mooi schuin aflopende achterkant met veel glaswerk en een royale vijfde deur. Rechthoekige koplampen, rechthoekige deurehendels en rechthoekige achterlichten. Tja, je moet ervan houden, maar zoals gezegd, het was een modegril in die tijd bij veel automerken. Met name in het interieur was dat hoekige goed zichtbaar. Het hele dashboard was grotendeels één smalle rechthoek, met daarin weer vierkantjes als drukknoppen, rechthoeken als toerenteller en snelheidsmeter, vierkante waarschuwingslampjes

bij elkaar gegroepeerd in een groter vierkant en ook de benzinemeter, watertemperatuurmeter, oliemeter en een digitaal klokje waren elk een vierkantje. Daaronder het ventilatierooster en bedieningsknoppen ook rechthoekig en geplaatst in een grotere rechthoek. Maar het gaat nog verder, want de toetsen van de elektrische ramen als opstaande rechthoeken en uiteraard per twee in een vierkante omlijsting. Zelfs de middenarmsteun achterin was als een platte rechthoek. Pfff, om gek van te worden, maar dat terzijde. Het stuur was dan wel niet vierkant gelukkig, maar het

Foto: Wikimedia Commons

was wel afgeplat aan de boven- en onderkant, zodat het toch optisch iets vierkants had. Maar op zich een fraai design. Bijzonder voor die tijd was dat het stuur zowel in hoogte als in diepte verstelbaar was. Ook de stoelen waren ruim verstelbaar, zodat er een optimale rijpositie te creëren was. Rijcomfort was een belangrijke factor bij deze Rover. Hij was in veel uitvoeringen leverbaar. De 2000, de 2300S, 2600, 2600S, 3500, 2400S Diesel Turbo en ook in een Vanden Plas- en Vitesse-serie. Grappig was dat er in die tijd zaken geleverd werden in deze Rover

die je niet meer ziet, zoals spatlappen, waarschuwingslampjes in geopende portieren en een stalen schuifdak. Afhankelijk van de gekozen versie had je mooie wortelnoten houtafwerking en verschillende soorten bekleding zoals leer, velours stof of fluwelen pluche stof. Al met al was deze Rover een forse auto met een lengte van 4.70 meter en een breedte van 1.77 meter, waardoor hij zowel voor- als achterin royale leefruimte bood en vooral de bagageruimte met de vijfde deur was eveneens royaal, wat nog vergroot kon worden door de achterbank plat te leggen. De

automatische niveauregeling, de lange wielbasis en de grote spoorbreedte zorgden ervoor dat de Rover een fantastische trekwagen was. Mooi natuurlijk, maar ik zou hem gekocht hebben in de Vanden Plas-uitvoering, omdat die het chicst was met een optimale Britse uitstraling. In Den Haag zag je zelden. In 1986 was het gedaan met deze Britse icoon en daarna is het verder bergafwaarts gegaan met dit merk. Gelukkig hebben we de foto's nog!

John Vroom
johnvroom@planet.nl

HAAGSE GELUIDEN

Haagse Geluiden gaat over Haagse muziek, dansgelegenheden, muziekwinkels en platenzaken in de jaren '50, '60 en '70.

The Highlanders

Van de Vlietbieten via de Henri Black Organisation naar The Highlanders. Op het Stevin College (v/h Zuiderpark HBS) aan de Zuidlarenstraat in Den Haag zitten Albert Ruimschotel, Willem Schrijvers en Hans Zwarts bij elkaar in de klas. Ze richten een schoolbandje op, genaamd De Vlietbieten, en met omgebouwde radio's als versterkers spelen ze op school- en klassenavonden. De band speelt onder andere nummers van Cliff, Elvis en Trini Lopez. Albert is de techneut. Er is ook nog een drummer, maar die is het vergeetboek in gegaan. Een belangrijk wapenfeit is het winnen van een schoolbandjes-concours op het Stevin College. Deze school is een broedplaats voor talent.

Zo zitten onder andere Rinus Gerritsen (Golden Earring(s)), Klaasje v.d. Wal (o.a. Shocking Blue), Peter de Ronde (Golden Earrings), Peter de Looft en Bert Winter (beide Scarlets) er op school. Met de opkomst van de Engelse beatgroepen wordt in 1963 De Vlietbieten omgedoopt in The Henry Black Organisation, met Hans Zwarts (zang), Klaasje v.d. Wal (bas), Willem Schrijvers (gitaar) en Aad v.d. Valk (drums). Het materiaal wordt professioneler en ze treden op meerdere scholen op, met hoofdzakelijk nummers van de Beatles en Beatles-gerelateerd repertoire. Op school heb je bij de meisjes wel een pré als populair bandlid. De band heeft vrij kort

bestaan en Hans Zwarts wordt gevraagd om te komen zingen bij The Highlanders. Een tot dan Shadows-achtige band, die de Beatles kant op willen. The Highlanders bestaan dan uit voornoemde Hans, Frans Beekenkamp (bas), John Ax (sologitaar), Gerhard v. Duren (drums) en Ko Vester (slaggitaar). Ko wordt later vervangen door Mick v. Tol. Er wordt veel geoefend bij manager Frans

Hendriks thuis, wat resulteert in een optreden bij een voetbalfeest in het Zuiderpark. Hierna gaat het als een speer; optredens volgen in onder andere de Marathon en alle zaaltjes die maar in het Haagse en omstreken te vinden zijn. Vier tot vijf keer spelen in een week is geen uitzondering. Spullen in een oude VW-bus en karren maar. Het levert niet veel op, maar het plezier is groot. Bijzonderheden

zijn het als stand-in fungeren voor The Motions op de Scheveningse Pier wanneer die onverhoopt verhinderd zijn, en een optreden in De Drie Stoepen bij zelfbenoemd fenomeen Adje Lagorwaard, waarbij de band als eerste band speelt op splinternieuwe VOX-apparatuur (ja, waar The Beatles ook op spelen). Dit is voortgekomen uit een deal met muziekhandel Servaas in de Schoolstraat. De hele Haagse bandscene is aanwezig en staat likkebaardend voor het podium. Hans krijgt er na enige tijd genoeg van en stopt met muziek. Daarna stopt de een na de ander en wordt de band in 1969 opgeheven. Spijtig, want het was een goede band.

Robert Mindé
romin@ziggo.nl
(met dank aan Hans Zwarts)

OCKENBURGH ACTIVE

GEZELLIG BOWLEN

Dinsdag t/m Donderdag € 24,50 per baan per uur
 Vrijdag € 29,00 per baan voor 1,5 uur
 Zaterdag & Zondag € 29,00 per baan per uur

Telefonisch reserveren: 070 - 368 66 39

Wijndaelerduin 25 - Den Haag
 Let op: gewijzigde aanrijroute kijk op:
WWW.OCKENBURGHACTIVE.NL

Maximaal
6 personen
per baan

HET BEUMER TEAM ZOEKT JOU!

Ben jij of ken jij een **dynamisch iemand** die op zoek is naar een **veelzijdige baan** in een hecht team, laat het ons weten!

Stuur je CV naar info@beumerijzerhandel.nl, bel 070-328 02 48 of loop gewoon even binnen en we kijken graag of wij wat voor elkaar kunnen betekenen! De koffie staat klaar! Wij zijn op zoek naar:

Verkooper Winkel (fulltime) • Verkopen en klanten adviseren; • Beheren van het assortiment; • Mogelijkheid tot cursussen en een vakopleiding technische handel; • Veelzijdig gevarieerd werk met eigen verantwoordelijkheid; • Werken in een hecht en jong team van collega's.	Monteur Buitendienst (fulltime) • Zelfstandig allround klussen uitvoeren; • Grote diversiteit aan klussen bij particulieren thuis; • Hang en sluitwerk (PKVW); • Electra en loodgieterswerk; • Bedrijfsbus, tablet en telefoon van de zaak; • Mogelijkheid tot cursussen/opleidingen.	Zaterdag Hulp (bijbaan) • Collega's ondersteunen in de winkel; • Schoonmaken en opruimen; • Mogelijkheid klanten te assisteren; • Vakkenvullen; • Leren en ervaring opdoen in een dynamische winkel; • Mogelijkheid om meer te werken in vakanties.
---	---	---

info@beumerijzerhandel.nl • Van Hoytemastraat 72 • 2596 ES 's-Gravenhage

MEUBELSTOFFEERDERIJ LODEWIJK

Al 4 generaties uw Ambachtelijke Meubelstofeerderij

Optimale service, garantie en kwaliteit,
Wij halen en brengen gratis!

Ambachtelijke Meubelstofeerderij Lodewijk is er voor uw totale meubelrestauratie

Gespecialiseerd in: • Herstoffering van banken en fauteuils • Vernieuwing van binnenwerken • Fineren en politoeren • Leerreparatie • Antiekrestauratie • Biezen-, rieten- en rotanstoelen • Vloerbedekking en gordijnen	U heeft de keuze uit meer dan 600 soorten bekledingsstoffen. U kunt langskomen met uw stoel of fauteuil, of een van onze medewerkers kan met onze mobiele winkel naar u toe komen om direct een offerte te doen.
--	---

Stoffering Lodewijk (hoofdvestiging)
Reinkenstraat 111 Den Haag - 070-3922344
 Voor informatie of een vrijblijvende offerte ons centrale nummer: **0800-5633945** (gratis)
 KVK nummer 7607178
WWW.STOFFERINGLODEWIJK.NL

Eropuit!

Organiseert u een leuke activiteit waar onze lezers blij van worden? Mail uw activiteiten of tips naar info@dehaagsetijden.nl of bel: 070 - 360 76 76

Munten, postzegels, bankbiljetten en ansichtkaarten

Ergens slingeren nog de postzegelalbums van opa op zolder. Waar zijn de munten van pa eigenlijk gebleven? En zijn die ansichtkaarten bestemd voor het oud papier? U bent niet de enige met vragen over een verzameling munten, postzegels, papiergeld, ansichtkaarten of penningen. Daarom houdt de Munten- en Postzegel Organisatie (MPO) elke woensdag een open inloopdag. Wie zijn of haar verzameling deskundig en gratis wil laten beoordelen, kan tussen 10.00 en 16.00 uur terecht bij de MPO, Energieweg 7, IJsselstein, nabij Utrecht. Aansluitend is er desgewenst advies met betrekking tot verkoop of verzekering. Informatie: 030-6063944 of kijk op www.mpo.nl.

Goud, zilver, kunst, curiosa en militaria

In de la ligt nog die gouden ketting van oma. Ergens ligt nog een potje met oude sieraden. Dat oude beeldje of die zilveren miniatuurtjes in de kast, zijn die nog wat waard? En hebben die oude onderscheidingen en militaire spulletjes nog waarde? Allemaal vragen met betrekking tot goud, zilver, kunst en curiosa of militaria. Bezoek eens onze open inloopdag, elke donderdag van 10.00 tot 16.00 uur. U bent dan welkom bij MPO/Heritage op de Energieweg 7 te IJsselstein, vlakbij Utrecht, voor een gratis en vrijblijvende taxatie. Aansluitend krijgt u desgewenst advies met betrekking tot verkoop of verzekering. Voor meer informatie: 030-6063944.

Branoul, Het Verhaal

Een Mannetje in de Kop en de Vis (Anton Koolhaas, 1959) is het coming-of-age-verhaal van de jonge olifant Branoul. Een tijdloos verhaal over opgroeien, volwassen worden en leven, misschien zelfs voorbij daar, waar geen leven meer is. Van 9 tot en met 11 juni spelen Aafke de Vries en Valérie Scheffer de voorstelling *Branoul, Het Verhaal*. In 1987 richtten hun vaders Walther Scheffer en Rein Edzard het Literair Theater Branoul opgericht. Ter ere van het 35-jarig jubileum wordt nu deze voorstelling opgevoerd. Het kleine theater aan de Maliestraat is vernoemd naar het hoofdpersonage uit een van de dierenverhalen van Anton Koolhaas: de olifant Branoul in *Een Mannetje in de kop en de vis*. Dit verhaal bracht Rein voor het eerst ten tonele bij de Appel in 1985. Het was het startpunt van zijn droom: een eigen theatertje waar met enkel stem, muziek en verbeeldingskracht literatuur tot leven werd gebracht.

Wanneer & waar: vr 9, za 10 & zo 11 juni, Theater Branoul, Maliestraat 12
 Meer info via branoul.nl

Foto: Annemieke van der Togt

Boekpresentatie Zie de ander

Op vrijdag 9 juni komen we samen om een bundel te presenteren met een staalkaart van het historische werk van Annemarie Cottaar, voorafgegaan door een inleiding van Leo Lucassen en afgesloten met een epiloog van Nadia Bouras - twee historici die intensief met haar hebben opgetrokken. Het wordt een reünie, een herdenking, en een monument voor een vrouw aan wier carrière een voortijdig einde kwam. De presentatie wordt gevolgd door een debat over zowel de maatschappelijke als de academische waarde van haar nalatenschap - en afgesloten door Rabin Baldewsingh, nationaal coördinator tegen discriminatie en racisme. Aanmelden is verplicht.

Wanneer & waar: vr 9 juni, 16.30, Bibliotheek Den Haag, Spui 68
 Meer info & aanmelden: bibliotheekdenhaag.nl

Ongehoorde Canto Ostinato van Ten Holt

Podium21 brengt op vrijdag 16 juni een unieke uitvoering van het meest bekende stuk van Simeon ten Holt: *Canto Ostinato*. Dit werk klinkt in de Haagse Kloosterkerk in een bezetting met orgel, panfluit en harp. Een gouden, niet eerder vertoonde combinatie, waarin ieder instrument iets eigens toevoegt aan de uitvoering. Organist Geerten van de Wetering, panfluitist Matthijs Koene en harpiste Beate Loonstra staan garant voor een meeslepende zomeravond die de bezoeker ook op zitzak of yogamat kan ervaren. Dit jaar zou componist Simeon ten Holt (1923 - 2012) 100 jaar zijn geworden. "Met *Canto Ostinato* bracht Ten Holt iets nieuws teweeg in de muziekwereld. Het stuk is ongekend populair geworden, mede doordat het geen typisch klassieke muziek is, maar door de herhalende patronen een meditatief karakter krijgt. Daardoor spreekt het een heel breed en gemêleerd publiek aan. Het 100e geboortjaar van Ten Holt leek mij een uitgelezen aanleiding om *Canto Ostinato* in Den Haag uit te voeren, en wel in een nieuwe versie!", vertelt Geerten van de Wetering.

Wanneer & waar: vr 16 juni, 20.30u, Kloosterkerk Lange Voorhout 4. Meer info via podium21.nl

Marcello en Els (W)eten Wat Lekker Is

Risoles van Keraton Damai

Risoles zijn gevulde en gefrituurde flensjes. Het oorspronkelijke Franse gerecht - dat je al kan vinden in middeleeuwse kookboeken - is inmiddels een klassieker in Indonesische keuken. Er bestaan talloze variaties, met name qua vulling. We geven je het recept van Keraton Damai.

Flensjes:

- 250 cc verse melk
- 1 ei
- 1 losgeklopt ei voor het dichtplakken van de flensjes
- 175 gram rijstmeel (voeg een beetje zout naar smaak toe)
- paneermeel

is, bak je er dunne flensjes van, van ongeveer 20cm doorsnede. Gebruik het liefst een scheutje arachide-olie om in te bakken. Let op; als je flensjes te dik zijn kan je er geen pakketjes van maken...

Vulling:

- 500 gram kipfilet
- Eén ui
- 200 gr worteltjes
- Handje selderij
- 3 eetlepels rijstmeel
- 200cc melk
- zout, peper, suiker, nootmuskaat

Bereiding:

- Kook in 10 minuutjes 500 gram kipfilet. Snij de filet daarna in mooie kleine vierkantjes.
- Snipper en bak een flinke ui.
- Snij een handvol selderij fijn.
- Snij 200 gram wortels worden ook in mooie kleine vierkantjes van 3mm, roerbak tot ze gaar zijn. Voeg 2 fijngehakte teentjes knoflook toe en bak even mee.

- Voeg dan 200cc verse melk toe.
- Voeg de kip, peper, zout, suiker, nootmuskaat, selderij, gebakken uien toe aan het mengsel
- Mengsel dan binden met 3 eetlepels rijstmeel.
- Doe een lepel van de vulling op een flensje en maak er een mooi pakketje van plak dicht met het losgeklopte ei.

- Haal het pakketje door het ei en vervolgens door de paneermeel.
- Frituur de pakketjes tot ze mooi goudbruin zijn.

Selamat makan!

Op een rijtje

Keraton Damai
Groot Hertoginnelaan 57,
Den Haag - 070 363 9371
keratondamai.nl
di - za: 16.30 - 21.30 uur
zo: 12.30 - 21.30 uur

Voraf	vanaf € 9,-
Hoofdgerecht	vanaf € 21,-
Rijsttafel	vanaf € 27,-
Bami / nasi	vanaf € 21,-
Specialiteiten	vanaf € 23,-
Drankjes	gewoon
Wijnen	+ tot +++

Wat geef je een vader die alles al heeft?

Een abonnement op De Haagse Tijden!

Geef een abonnement op De Haagse Tijden en haal een heerlijke Haagsche Kakker op bij Bakkerij Hessing.

JA, ik neem een abonnement of geef er een cadeau. U ontvangt dan iedere 14 dagen de krant in de brievenbus. Ik maak het bedrag over op NL08 RABO 0129 9222 93 t.n.v. Brückel Reclame BV

Stuur de bon in een gefrankeerde envelop naar: De Haagse Tijden
Laan van Meerdervoort 174
2517 BH Den Haag
Of vul uw gegevens in op www.dehaagsetijden.nl/abonnement

Uw naam: _____

Telefoon: _____

E-mailadres: _____

Naam ontvanger: _____

Straat + huisnr.: _____

Postcode + Woonplaats: _____

- ☐ Halfjaarabonnement Nederland € 40,00
- ☐ Jaarabonnement Nederland € 75,00
- ☐ Jaarabonnement buitenland € 95,00

Deze actie is alleen geldig voor abonnementen afgesloten tot 18 juni 2023.

Puzzelpagina

1 ZWEEDSE PUZZEL

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

2 SUDOKU

			8			1		
6								
					9	2	3	7
		2		6		8		1
				2			5	
	7		9		8	6	4	
	9							
7					3	5		9
4		1			5		8	

Puzzel & Win!

U kunt de oplossingen tot donderdag 8 juni mailen naar **puzzel@dehaagsetijden.nl**

Win 10 onderzetters gemaakt van echte vinylplaten
Deze onderzetters zijn gemaakt van authentieke LP's waardoor er minder afval is voor het milieu t.w.v. € 14,99. Wij geven maar liefst drie van deze sets weg!

Verkrijgbaar bij de Fifties Store,
www.fiftiesstore.nl
Namensestraat 73 - 2587 VX Den Haag

Kruiswoordpuzzel: Waterpret

Sudoku: 8 en 4

Woordzoeker: Tennisracket

Wij feliciteren de winnaar van de vorige editie met een mooie prijs, aangeboden door de Fifties Store. De drie sets onderzetters gemaakt van vinylplaten gaan naar:
Petra van der Haas te Den Haag
René Laarman te Wassenaar
Bert Wijnstra te Den Haag
Let op! U dient de prijs zelf op te halen bij de Fifties Store.

3 KRUISWOORDPUZZEL

	1	2	3	4		5	6	7		
8		9								10
11	12					13				14
15					16		17			
	18			19		20		21		
22			23				24		25	26
27		28				29		30		
		31					32			
33	34			35		36			37	
38			39		40				41	
	42	43		44				45		
46			47				48			49
50				51		52				
		53								
	54					55				

Horizontaal:

- 1 riv. in Duitsland
5 soldatenvoedsel
9 Afrikaanse hoofdstad
11 hoofdhuid
13 uitroep
15 trots; 17 land in Azië
18 aankomend
19 armoedige woning
21 anno domini
22 kilowatt
23 pl. in Italië
25 boom; 27 waakzaam
29 schoeisel
31 van een; 32 naschrift
33 vieze geur
36 rangtelwoord
38 assistent-econoom (afk.)
39 duivel
41 United States
42 rubidium
44 bovenste dakrand
45 heilige; 46 voederbak
48 speelgoed
50 pl. in Zwitserland
52 versterker
53 make-up 54 gegevens
55 tijding

Verticaal:

2	guit	16	sportterm	36	baal
3	mestvocht	19	lidwoord	37	hazenslaapje
4	rust in vrede (Eng. afk.)	20	slaapje	40	hoogste punt
5	zeehond	22	betaalplaats	43	land in Azië
6	wachthuisje	23	limiet	45	echopeiling
7	driekroon	24	Europees gebergte	46	voertuig
8	boom	26	wapen	47	voordeel
10	elektrisch geladen	28	bijbelse figuur	48	Europees gebergte
deeltje		30	pl. in Noord-Brabant	49	bid (Latijn)
12	zwemslag	34	kleur	51	Amerika
14	lengtemaat	35	vaas	52	mak

45	12	19	38	52	29	10	33	7
----	----	----	----	----	----	----	----	---

DE HAAGSE TIJDEN

OOK IN DE ZORG SPECIAL VERSCHIJNEN?

Onze Zorgspecial komt op **13 juni 2023** uit en brengt voor adverteerders vele voordelen met zich mee. Wees er op tijd bij, want we geven bij afname van een advertentie gratis redactie weg!

Neem contact op en bespreek met ons de voordelen.

www.dehaagsetijden.nl • 070 3607676 • info@dehaagsetijden.nl

+ GRATIS REDACTIE!

